

Силабус курсу Географічне прогнозування

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 106 Географія
Освітньо-наукова програма «Географія»
Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, III семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., викл. **Рудакевич Іван Романович**

Контактна інформація ivaco@ukr.net; [0352-43-61-54](tel:0352-43-61-54)

Опис дисципліни

Навчальний курс „Географічне прогнозування” спрямований на вивчення методів і типів наукового передбачення географічних аспектів функціонування та розвитку природних комплексів і суспільства, а також їх взаємодії. Вивчаються також особливості класифікації, типології і принципів створення прогнозів; характеристики методологічних основ різних видів географічного прогнозування; розкриття суті та значення глобальних екологічних прогнозних моделей; освоєння особливостей соціально-економічного прогнозування; формування знань про сучасні прогностичні моделі та тенденції розвитку географічного прогнозування.

Навчальний контент

	<i>Теми</i>	<i>Результати навчання</i>
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУТНІСТЬ ГЕОГРАФІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ, ЙОГО ВИДИ ТА МЕТОДИ	
1	ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ГЕОГРАФІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ, ЙОГО ТЕРМІНОЛОГІЯ, ОБ'ЄКТИ ТА ОДИНИЦІ.	Знати основні питання та завдання географічного прогнозування, його терміни та об'єкти.
2	ТЕМА 2. ПРИНЦИПИ, ДЖЕРЕЛА, ІНСТРУМЕНТАРІЙ ГЕОГРАФІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ. ТИПОЛОГІЯ ПРОГНОЗІВ, ЇХ ПОМИЛКИ І ВЕРИФІКАЦІЯ.	Знати принципи, джерела, інструментарій географічного прогнозування, типологію прогнозів, їх помилки і верифікацію.
3	ТЕМА 3. МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ.	Знати основні методи прогнозування та глобальні прогностичні моделі
4	ТЕМА 4. ГЛОБАЛЬНІ ПРОГНОСТИЧНІ МОДЕЛІ.	
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ГЕОГРАФІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ	
5	ТЕМА 5. ЕКОНОМІЧНЕ І СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ У ГЕОГРАФІІ.	Знати основні напрями соціально-економічного прогнозування в географії

6	ТЕМА 6. ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ.	Знати основні методи та напрями еколого-географічного прогностування, сучасні прикладні прогностичні моделі
7	ТЕМА 7. СУЧАСНІ ПРИКЛАДНІ ПРОГНОСТИЧНІ МОДЕЛІ.	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6.	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 7.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 12.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК 2.	Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.
СК 3.	Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.
СК 5.	Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
СК 7.	Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.
СК 9.	Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.
СК 11.	Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.
P01.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.
P02.	Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.
P05.	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

P07.	Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.
P08.	Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.
P09.	Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
P011.	Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.

Літературні джерела

1. AIBC "Тиса" [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://buvrtysa.gov.ua/aivs_tisa.html
2. Батман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
3. Бжезінський З. Велика шахівниця. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. 236 с.
4. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://bhfoundation.com.ua/knigi.html>
5. Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. – Львів: Кальварія, 2006. – 474 с.
6. Глобальні зміни світу – 2025. Доповідь Національної розвідувальної ради США. Львів: Літопис, 2010. 188 с.
7. Грабовецький Б. Є. Економічне прогнозування та планування: Навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2003. 188 с.
8. Грицевич В.С. Математичні методи в суспільній географії. Тексти лекцій для студентів заочної форми навчання. Львів: ЛНУ Малий видавничий центр географічного факультету, 2013.
9. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2001. 170 с.
10. Жук П. Етнополітична карта світу XXI століття: основні чинники глобальних процесів. // Журнал "Перехід –IV № 1(6) – 2001. – С.61-84.
11. Жук П., Мазур Н., Соломонюк Р., Турчак Р. Етнополітична карта світу XXI століття. Тернопіль: Мандрівець, 2001. 240 с.
12. Кілінська К. Основи географічного прогнозування: Навч. посібник. Чернівці: Рута, 2003. 60 с.
13. Матвієнко В.Я. Прогностика. Київ: Українські пропілеї, 2000. 484 с.
14. Носонов А. М. Теоретико-методологические основы экономико-географического прогнозирования [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://geoecko.mrsu.ru/2010-2/PDF/Nosonov.pdf>
15. Пашута М. Т., Калина А. В. Прогнозування та макроекономічне планування: Навч. посібник. К.: МАУП, 1998. 192 с.
16. Присенко Г.В., Равікович Є.І. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2005. 378 с.
17. Прогнозирование погоды [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.vaisala.ru/ru/meteorology/applications/weatherforecasting/Pages/default.aspx>
18. Родкин М. Прогноз непредсказуемых катастроф [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.vokrugsveta.ru/vs/article/6254/>
19. Сукач Ю.Г., Бабаджанова О.Ф. Основи прогнозування повеней [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ubgd.lviv.ua/moodle/pluginfile.php/14209/mod_folder/content/4/Кафедра%20ЦЗ%20та%20КМЕП/Сукач/Тези-2011-2.pdf?forcedownload=1
20. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії : [підруч. для студ. вищих навч. закладів] / О. Г. Топчієв. Одеса : Астропринт, 2009. 544 с.

21. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження : методологія, методи, методики : навч. посібник / О. Г. Топчієв. Одеса : Астропринт, 2005. 632 с.
22. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії : підручник / О. І. Шаблій ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 444 с.
23. Яцура В. В., Сенишин О. С., Горинь М. О. Соціально-економічне прогнозування: Навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 412 с.
24. Lem Stanislaw. Fantastyka i futurologia. Tom II: Pola problemowe fantastyki. Krakow: Wydawnictwo Literackie, 1973. – 579 s.
25. Long Range Lightning Nowcasting Applications for Meteorology [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.vaisala.ru/Vaisala%20Documents/Scientific%20papers/Long%20range%20lightning%20nowcasting%20applications%20for%20meteorology.pdf>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи модульних робіт.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) усне опитування, тести, завдання	40
Модуль 2 (теми 5-7) усне опитування, тести, завдання	30
Залік	30

До Силабусу також підготовлені матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для комплексної контрольної роботи (ККР)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE